

Trafikförvaltningen
Stockholm läns landsting
105 73 Stockholm

Yttrande trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmbolagets trafik 2020-2021 (T21)

Dnr

I Ekerö kommun pågår en omvandling från landsortskommun till småstad, en omställning som har förankrats i översiktsplanen. Invånarantalet förväntas öka fortare än snittet i regionen. För att säkerställa framkomligheten vid en så pass stor tillväxt bör en rejäl utökning av kollektivtrafiken ske, inte minst på grund av att kommunens enda fastlandförbindelse är genom den tungt trafikerade Ekerövägen.

Förändringarna som föreslås i T21 visar upp en utökning av trafiken, men den är bara ett resultat av försökslinjen 350 mellan Ekerö centrum och Fittja. I stora delar av kommunen ligger kollektivtrafikförsörjningen fortfarande under nivån innan T16 medan invånarantalet har ökat med 1,6 % per år och trafiken på Ekerövägen med 2,1 % per år. Ekerö kommun antar att pilotprojektet Trafikutvecklingsplan E32 som har startats upp kommer att bidra till dialogen med Trafikförvaltningen om ökad kapacitet, tätare turer och minskade restider för att öka andelen kollektivtrafik i en snabbt växande kommun.

Förbättringar i genomförandet av trafikavtalet

Ekerö kommun har sedan juni 2019 vid flera tillfällen påpekat vissa brister i genomförandet av trafiken. För att kunna erbjuda bra kvalitet på ett pålitligt serviceutbud till resenärer bör dessa brister åtgärdas snarast. Eftersom pågående avstämningar mellan bussbolaget, Trafikförvaltningen och kommunen inte har resulterat i någon förbättring tar vi nu upp detta i vårt yttrande.

Det handlar om bristande eller felaktig information i appen och på display på hållplatserna, icke-fungerande chaufförsbyten som leder till förseningar samt för snäva tomkörningstider mot starthållplatser på Färingsö vilket också leder till förseningar. Dessutom bör hållplatserna Ekerö centrum och Tappström anses som samma hållplats i appen för att undvika fel i reseplaneraren.

Ombyggnation Ekerövägen och nybyggnation Tappströmsbron

Den pågående ombyggnationen av Ekerövägen kommer att påverka kollektivtrafiken och övrig trafik. För att säkerställa god framkomlighet och trafiksäkerhet under byggtiden har en mobility managementutredning genomförts som Trafikförvaltningen har deltagit i. Ekerö kommun understryker nu vikten av att Trafikförvaltningen genomför "Åtgärds paket 4 - Ökad turtäthet för bussar på Ekerövägen".

Det är fortfarande otydligt hur linjeföringen och hållplatsangöringen kommer att påverkas av byggaktiviteterna i samband med nybyggnationen av Tappströmsbron. Hållplatslägen väster om Ekerövägen kommer att flyttas till söder om Bryggavägen. Ekerö kommun undrar fortfarande hur hållplatserna kommer att användas. Vi anser att det är nödvändigt att omgående stämma av denna förändring så att trafikeringen och resenärsmiljön kan balanseras.

Ekerö kommun undrar om åtgärderna i samband med ÅVS stråk 8-9 redan kommer att ge effekter under 2021. Risken finns bussarna fortfarande fastnar i trafiken mellan Nockeby och Brommaplan efter genomförande av ÅVS och ombyggnation av Ekerövägen, detta har stora konsekvenser för restider för många Ekeröbor.

Linje 176 Stenhamra – Brommaplan – Mörby station**Linje 317 Björkvik – Brommaplan**

Sedan december 2019 körs linjerna 176 och 317 via Ekebyhov och Ekvägen i stället för Ekerö centrum. Som anledning angavs trafikstockningar på vissa tider vid centrumslingan och Ekerö centrum vilket leder till ökade restider. I vårt yttrande om T20 har Ekerö kommun rekommenderat emot denna förändring.

Det är bara konstatera att den nya sträckningen inte har lett till ökad framkomlighet och bättre tidhållning. Det tar mellan 6 till 12 minuter att vända bussen på sträckan Tappström – Ekvägen – Tappström, beroende på trafikläget. Samma trafikstockningar som drabbar Bryggavägen (med hållplatserna Centrumslingan och Ekerö centrum) finns även på Ekerövägen (med hållplatserna Ekebyhov och Ekvägen). Den långa omvägen upplevs som väldigt störande av resenärer, Ekerö kommun har fått in många klagomål kring detta.

Dessutom hamnar bussar med samma linjenummer men olika destinationer på samma hållplatslägen. Under högrafiken sker det ofta att det kommer tre ledbussar samtidigt på en hållplats som klarar bara en (Ekebyhov, Ekvägen) eller två (Tappström). Det är framförallt besvärligt om det även sker chaufförbyte, då blockerar den tredje bussen körfältet för bilen.

Ekerö kommun vill även påminna att linjerna 176 och 317 bör fungera som lokalbuss mellan Färingsö och kommunens centralort. Detta är den primära kollektivtrafikförbindelsen mot service som finns i Ekerö centrum för dem som bor på Färingsö. Idag finns det dock inga direktlinjer mellan Färingsö och Ekerö centrum längre. Ekerö kommun önskar därför att linjesträckningen av 176 och 317 ses över snarast för att skapa en bättre tillgänglighet av Ekerö centrum, mer pålitlig tidhållning, minskade restider och säkrare trafiksituation.

Linjer 316 Svartsjö – Svanhagen och 336 Stenhamra – Brommaplan

Linjerna föreslås slås ihop till en linje och förlängs till Brommaplan. Hållplatsen vid Solbacka befinner sig dock i vändslingen (sluthållplats för 176) och det händer ofta att bussar 316 och 317 kör förbi hållplatsen i riktning mot Svanhagen utan att stanna för passagerare. Här behövs ett nytt hållplatsläge där resenärer mot Svanhagen och Brommaplan kan invänta bussen på ett säkert sätt för att möjliggöra den nya linjedragningen.

Paketlösning linjer 302, 303, 305 och 342

Linje 342 föreslås läggas ned medan trafiken tas över helt av linje 302, 303 och 305 med samma turtäthet som idag till alla destinationer alla veckodagar. Ekerö kommun ser positivt till paketlösningen som kan skapa ett tydligare och mer effektivt utbud av avgångarna inom Ekerö tätort. Det finns dock vissa förutsättningar som bör uppfyllas för att omställningen kommer att leda till en förbättring, kommunen vill därför snarast ta upp dialogen med Trafikförvaltningen och bussföretaget för att stämna av starthållplatsen och turtätheten.

Förutsättningen är ju att linjer 302 och 305 körs parallellt. Det kommer att finnas restidsvinster för alla om 305 inte angör Knalleborg och 302 inte trafikerar genom Närlunda. Dessutom får turtätheten av och anslutningar till linje 303 ses över nu när ett ordentligt tillskott av verksamhetslokaler i Jungfrusunds sjöstad kommer tas i bruk. Detta kommer att leda till ett större transportbehov mot Jungfrusund på morgonen, och mot centrum och Brommaplan på eftermiddagen.

Linje 350 Ekerö C – Jungfrusund – färjan – Fittja

Fram till sommaren 2020 pågår ett försök med buss på färjan mellan Jungfrusund och Slagsta. Ekerö kommun ser mycket positivt på kollektivtrafik på Ekeröleden. Linjen har redan visat sig vara ett bra tillskott för pendlare mellan kommunen och söderort. Nu när ombyggnationen av Ekerövägen påbörjas är det ännu mer angeläget att ha en alternativ kollektivtrafiksträcka, i det här fallet mot söderorten.

Egna, preliminära mätningar visar på en bra beläggning med tillräckligt många resenärer på morgonen och eftermiddagen. I praktiken kan det visa sig vara svårt att göra en utvärdering av linje 350 med det rådande krisläget kring covid-19. Ekerö kommun föreslår därför att försökslinjen kommer fortsättas 2020 ut och kommer att ingå i T21.

Linje 89 Klara Mälarstrand – Tappström

Pendelbåtlinjen uppskattas av ekeröborna och har fortfarande en mycket större potential än nuvarande tidtabellen kan möta, inte minst på grund av att restiden upplevs på ett helt annat sätt. Särskilt under byggtiden för breddningen av LV261 Ekerövägen kommer pendelbåten vara ett mer intressant alternativ för många pendlare. Därför bör turtätheten under högtrafiken matcha efterfrågan, och borde tidtabellen vara likadant på sommar- och vintersäsongen så att en tydlig kontinuitet skapas mot resenärer.

Remissdokumentet föreslår att justera vintertrafiken på linje 89 under isfria perioder i syfte att förkorta restiden där så är möjligt. Ekerö kommun välkomnar att den så kallade sommartidtabellen används året runt om isgången tillåter det. Detta bör dock även gälla turtätheten, eftersom det är den populära avgången omkring kl 8:20 som försvinner på vintertiden.

I remissdokumentet föreslås att undersöka möjligheter att angöra bryggan vid Gamla stans tunnelbana för bättre anslutning till annan kollektivtrafik. Ekerö ser positivt mot en bättre integration av pendelbåten i kollektivtrafiksystemet så att fler kan nyttja den redan attraktiva resvägen.

Ekerö kommun skulle gärna vilja se att den pågående upphandlingen av nya fartyg på linjen kommer att resultera i att pendelbåten fortsättningsvis kan trafikera bryggan vid Tappströmsbron. Denna brygga ansluter bättre till övrig kollektivtrafik, pendelparkering och cykelnätverket än bryggan lite längre västerut.

Tvärbanan Bromma flygplats; linjer 110, 112, 152

Tvärbanans första del av Kistagrenen mot Bromma flygplats föreslås börja trafikeras från och med december 2020. Detta innebär även ändringar i busstrafiken för bland annat linje 112 som inte längre kommer trafikeras mot Bromma Blocks och flygplatsen.

Ekerö kommuns viktigaste busslinjer 176/177 saknar dock en bytespunkt mot Tvärbanan. I dagsläget används hållplatsen vid Norrbyvägen för byte mellan 176/177 och 112, restiden mellan Tappström och flygplatsen är därmed ungefär 35 minuter.

Ändringen som föreslås nu innebär att Ekeröbor får byta i Brommaplan och Alvik, vilket också innebär en ökad restid till 50-55 minuter. Ekerö kommun tycker att en 50 % försämring på denna förbindelse kräver en annan lösning än den som nu föreslås i Trafikförändringsdokumentet. Förlängningen av Tvärbanan har ju som avsikt att minska restiderna och antalet byten. Då bör denna försämring för Ekeröbor undvikas helt.

För Ekerö kommun

Adam Reuterskiöld
Kommunstyrelsens ordförande